

หัวข้อวิจัย	การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งของครัวเรือนของคนไทย
ผู้ดำเนินการวิจัย	รศ.ดร.สรเสริญ อินทร์ดี และคณะ
ที่ปรึกษา	พระธรรมกิตติเมธี (เกษม สยงโต) ผศ.ดร.ชนะศึก นิชาชนนท์ ดร.สุริยะ เจียมประชาชนรากร
หน่วยงาน	โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2561

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและแนวโน้มของความมั่งคั่งของครัวเรือนของคนไทย องค์ประกอบของสาเหตุที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งของครัวเรือนของคนไทย พัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งของครัวเรือนและศึกษาแนวทางเสริมสร้างความมั่งคั่งของครัวเรือน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ สอบถามจากลูกที่เลี้ยงดูแม่ ในทุกภาค รวม 2,331 คน สัมภาษณ์เชิงลึกลูกที่เลี้ยงดูแม่ 120 คน และจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละภาค เพื่อตรวจสอบโมเดลและให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อแนวทางการเสริมสร้างความมั่งคั่งของครัวเรือนของคนไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน สถิติวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ด้วยโปรแกรม AMOS และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. คนที่เลี้ยงดูแม่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนที่ต่อแม่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5.48$, $SD = 1.06$) และในทุกภาคล้วนมีความมั่งคั่งของครัวเรือนที่ต่อแม่ในระดับมาก โดยให้เหตุผลว่า เพราะแม่เป็นผู้ให้กำเนิด เลี้ยงและดูแลลูกตั้งแต่เป็นทารก มีความรักแม่และผูกพันตลอด เป็นหน้าที่หลักของลูกที่ต้องตอบแทนบุญคุณแม่ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ในอนาคต 10-15 ปีข้างหน้า คนไทยโดยทั่วไปจะมีความมั่งคั่งของครัวเรือนที่ต่อแม่ลดน้อยลง เพราะคนเน้นวัตถุนิยมมากขึ้น ต้องทำงานหาเงินให้มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น และต้องดูแลครอบครัวตนเองด้วย ทำให้ความสัมพันธ์กับแม่ลดน้อยลงและใช้เวลาในการอบรมสั่งสอนลูกน้อยลง ขณะที่ลูกใช้เวลาส่วนหนึ่งไปกับการใช้โซเชียลมีเดียและเกิดประโยชน์น้อย

2. ความมั่งคั่งของครัวเรือนของคนไทยประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ครอบครัวเลี้ยงดูคุณธรรม ความมีสำนึกของลูกในการทดแทนบุญคุณแม่ และการเป็นแบบอย่างที่ดีของแม่และสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว

3. โมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งของครัวเรือนของคนไทยในภาพรวมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องและกลมกลืนกับโมเดลทางทฤษฎีที่กำหนดไว้ โดยมีค่า χ^2/df เท่ากับ 1.059 p-Value เท่ากับ .331 GFI เท่ากับ .996 CFI เท่ากับ 1.000 และ RMSEA เท่ากับ .996 อธิพจน์ทางตรงสูงสุดในโมเดล คือ ครอบครัวเลี้ยงดูคุณธรรม มีค่าเท่ากับ .652 รองลงมาคือ การเป็นแบบอย่างที่ดีของแม่และสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว มีค่าเท่ากับ .414 อธิพจน์ทางอ้อมสูงสุด คือ ความมีสำนึกของลูกในการทดแทนบุญคุณแม่ผ่านครอบครัวเลี้ยงดูคุณธรรม มีค่าเท่ากับ .416

4. แนวทางการเสริมสร้างความมั่งคั่งของครัวเรือนของคนไทย ต้องเป็นหน้าที่หลักของครอบครัว โดยเฉพาะในช่วงที่แม่สูงวัย/ทำงานไม่ได้/เจ็บป่วย แม่ต้องทำเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความมั่งคั่ง

กตเวทีให้ลูกได้เห็นและให้ลูกปฏิบัติ เพื่อปลูกฝังค่านิยมในจิตใจ เลี้ยงดูปลูกฝังลูกให้อยู่คู่คุณธรรม เพื่อให้ลูกมีสำนึกในการทดแทนบุญคุณแม่ ต้องดูแลแม่ทั้งกายและใจ ไม่ทอดทิ้งแม่เด็ดขาด โดยมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้สนับสนุนหลักทำงานบูรณาการร่วมกับเครือข่าย เช่น วัด โรงเรียน สาธารณสุขและโรงพยาบาล อสม. กำนันและผู้ใหญ่บ้าน สื่อสารมวลชน องค์กรบริษัท/ห้างร้าน จัดให้มี บ้านกตเวทิตาคุณ ในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุที่ลูกหลานไม่สามารถดูแลได้ดีพอหรือไม่มีลูกหลานดูแล และต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน เพราะการดูแลผู้สูงอายุเป็นงานยาก เหนื่อยและเครียด

Research Title	The Development of a Causal Model Influencing Gratitude of Thais
Researcher	Associate Professor, Dr. Sansern Intarat et.al.
Research Consultants	Phra Dhamma Kithimethee Assistant Professor, Dr. Chanasuek Nichanong Dr.Suriya Jiamprachnarakorn
Organization	School of Law and Politics Suan Dusit University
Year	2018

This research has the objective of 1. To study the level of behavior of Katanyu Kataawatee (hereafter referred to in the approximate translation as Gratitude) and its tendency to change in Thai people. 2. Analyse the factor of Gratitude of Thais 3. Develop a causal model of influence on Gratitude and 3. Develop pathways to strengthening Gratitude. The researcher collected information through in-depth interviews from key experts, survey interviews of children caring for their mothers in all regions of 2,331 persons, in-depth interviews of children caring for their mothers of 120 cases and Focus Group discussions in each region in order to test the model and acquire additional information towards ways to strengthen Gratitude. Structural Equation Model (SEM) analysis was done through the AMOS program and content analysis. Research results show the following:

1. The child caring for the mother show a behavior of *Gratitude* at a high level ($\bar{x}=5.48$ $SD=1.06$). All regions show a behavior of *Gratitude* towards their mothers at a very high level. Reasons given were that mothers gave birth to them, raised them from infancy and thus they love and are very close to mothers as it is the responsibility of children to repay back this *Gratitude*. The sample population felt that in the next 10-15 years Thais will display a lower level of *Gratitude* behavior towards their mothers because of materialism, work to find enough money to pay for the increased cost of living and caring for their own family. This will cause reduced interaction in the family with less time to teach and rear young children. At the same time children are preoccupied with social media that is of little benefit.

2. Gratitude of This consists of the raised the child with integrity, appreciation of children in compensating for the kindness of the mother.

3. The causal modeling influencing *Gratitude* of Thais as a whole that the researcher developed is related to and consistent to the theoretical model developed with a χ^2/df equal to 1.059, p-Value equal to .331, GFI equal to .996, CFI

equal to 1.000 and RMSEA equal to .996 with a high direct influence of the *family raised the child with integrity* of a value of .652, followed by the model of a *good role model of mothers* and *positive family relationship* equal to .414, the high indirect influence of *appreciation of children in compensating for the kindness of the mother* equal to .416.

4. Strengthening *Gratitude* of Thais in support of an aging society must be the responsibility of the family especially when the children get older and can no longer work and become ill. The mother must be a good role model on *Gratitude* for children to see and practice. This will instill in the minds of children so they will be obligated to repay back the kindness provided to them. The mother must raise their children to appreciate the value of *Gratitude* and repay back and care for their mothers both physically and emotionally and not neglect them. The mother must be a role model on *Gratitude* for the child to see and for them to practice so that it is ingrained in their values. This should be supported at the local administrative level working in integration with local networks such as the temple, school, local public health facilities and hospitals, volunteers, headmen and *Kaman*, mass media, local organizations and business and department stores to arrange a 'gratitude house' in the community for the elderly in cases where the family or community are not able to properly care for. Trained quality personnel should be used in the home as the care of the elderly is difficult, tiring and stressful.

Keywords:

Gratitude, Ethics, A Development Model, Causal Model, Structural Equation Model (SEM), Aging Society.